

Obsah

Úvod.....	5
1 Terminologie a definice	7
1.1 Terminologie a definice	7
1.2 Syndrom a kombinované postižení	9
2 Diagnostika	13
3 Zásady pro speciálněpedagogickou intervenci	27
4 Multisenzoriální přístup	37
5 Komunikace limitovaná	49
kombinovaným postižením	49
6 Alternativní a augmentativní komunikace	59
7 Rozvoj sociálních kompetencí	69
8 Emocionální gramotnost a její výstavba	77
9 Ukázka plánu individuální aktivizace a stimulace	85
Závěr	93
Seznam použité a doporučené literatury	95
Profil autora studijní opory	101

...případech jednání typu urážkou stejné a stejné uplňované postupy přínosné změně, srovnatelné výsledky, postupy a metody, které byly ověřovány v ústí a zároveň podporují teoretickými poznání výrazně výsokou míru neúčinnosti u osob s kombinovanou vadou – postižením, nebo využití při intervenci u osob s kombinovaným postižením ve stejné podobě a ani nebylo očekávat stejně dobré efekty.

Takto charakterizující obtížnost práce však připadá pro pedagogy a terapeuty velmi motivující prvek – na základě hlubokých odborných znalostí, ve spojení s praktickým zkušenostmi, je možné vytvářet vlastní kreativní osobní postupy a techniky, které zohlední právě individuální klíčové dítě či osobu. Z uvedeného vyplývá, že jen velmi obtížně lze v tomto oboru generalizovat nebo vytvářet obecné platné metody a závěry. V následujícím textu se i přesto pokusíme některá teoretická východiska a praktické zkušenosti zohlednit a formulovat do podoby zásad, podmínek nebo obecnějších charakteristik. Jen přečtením úvodních řádků si čtenář uvědomí, že nejen výsoké odborné a kreativní nasazení jednotlivce bude dostačujícím zárukou úspěšného postupu a naplnění všech cílových položek. První klíčové slovo oboru se musí objevit již v úvodu – *multidisciplinárna* – budeme ji v následujícím textu považovat za jednu ze základních podmínek.

Vývoj oboru nezadržitelně pokračuje. V době, kdy se tento text stále realizuje – studijním podkladem pro studenty speciální pedagogiky různých oborů, bude zřejmě na cestě další, doplněné verzí.

Cílem tohoto textu je přinést základní informace o praxi speciálněpedagogické práce zaměřené na osoby s kombinovaným postižením. V žádném případě se však nejedná – a ani to nemůže být záměrem autora – o učebnici, jejíž prostudování činí studenta znalostně schopným číst